

(א) לעיל ז', ט (שבת נט);
 (ב) עירובין ט"ז;
 (ג) תוספתא פ"ב ה"ד;
 (ד) אר"י ז"ל בהמתנתו,
 ו' ז"ל י"ט.

הגהות הב"ח

(א) רש"י ד"ה לנחל וכו'
 לשם סוכה הפנימית נעשו
 חלל:

גליון הש"ס

תוס' ד"ה לא הוא וכו'
 ונראה כפסחים דברי
 התם אור. ע"פ עירובין
 דף י' ע"ב תוס' ד"ה ע"כ
 העסקל:

רבינו הגנאל

כי פליגי אליבא דרב, אביי
 כרב, ורבא אמר לך עד כאן
 לא אמר רב מותר לטלטל
 בכולה, אלא משום דהני
 מחיצות לאכסדרה עמוד
 [ג"א: עבדין] ומגואי
 איכא המחיצות, אבל הכא
 דמאבראי, דלא בעינן
 לטובה, לא. חלוקת רב
 ושמואל בסוף פרק כל
 גנות העיר. ואקשינן
 ממתני', תנן סיכך על
 גבי אכסדרה כו', אי
 אמרת פי תקרה יורד
 וסותם אמאי היא פסולה.
 תרומה רבא אליבא דרב
 דאביי בששהו, פירי
 קירי הסוכה לאכסדרה
 וריבסך, שאין נראית
 תקרת הסוכה חלוקה מן
 האכסדרה להירדע שהיא
 פי תקרה. והלכתא כרבא
 בהאי לישנא, כי אכסדרה
 שאין לה פצימין פסולה
 ואם יש לה פצימין כשרה.
 וצורת פצימין מירפשה
 לקמן, נראה מבחוץ ושה
 מבפנים נידון משום לחי,
 והיינו פצימא. וגיסינן
 כעירובין פרק מבו, אמר
 רבה אמר רב הונא
 נראה מבחוץ שהוא לחי
 ושה מבפנים, נידון
 משום לחי להחיר הפנימי
 ששהו לו, ומותבין עליה
 הא דתנן חצר גדולה
 שנופרצה לקטנה גדולה
 מותרת וקטנה אסורה
 מפני שהיא כפתוחה של
 גדולה, אמאי תשיב אגב
 כותלי הגדולה בנראה
 מבחוץ ושה מבפנים.
 ומשני בה בפולגות כו'.
 ואסיקנא התם והלכתא
 נראה מבחוץ ושה
 מבפנים נידון משום לחי.
 וגיסינן כירושלמי פרק א'
 [עירובין], אביי הבנין
 היוצאת מן הבנין אם
 אין בין אחת לחברתה
 ג' טפחים (א) נידון כלבוד,
 והיינו לחי. ק"ו זית יוצא
 מיכן וק"ו זית יוצא מיכן
 נידון כלחיים, כותל הכנס
 ונראה כפסחים ושה
 מבחוץ, א"כ נראה כפס
 מבחוץ ושה מבפנים,
 נידון כלחיים. היה משך
 רואין אותו כאילו הוא
 כפס. התיב רב חסדי
 והתנן חצר גדולה שנופרצה
 לקטנה כו', ויעש כותלי
 גדולה כלחיים אצל כותלי
 קטנה, והותרה קטנה,
 ופריק, תפטר במטוכין יתר
 מעשר וכו'. והאי דאמרין
 בשמעתין לגבי פצימין
 אמרינן לבוד, כי האי גונא
 הוא, כגון דאיכא אבנים
 ויש ביניהן פחות משלשה

סוכה פרק ראשון סוכה

כי פליגי. אביי ורבא: **אליבא דרב**.
 ולאומתא צפונתא דאפילו אליבא דרב
 פליג למיפסלה: **דמחילות**.
 פי תקרה זה לשם אכסדרה נעשה להיות לו
 מחילה לחלל זה אבל לא
 להיות מחילה לאויר שחוצה להן ואילו
 מחילה מעלייתא היא הוה סומכין

י"א.

אחויי י"ה נראה מבחוץ ושהו **מבפנים**.
 תימה היאך הוה מועיל
 בסוכה כיון דלא מייכר מבפנים
 שלישית של טפח דאי
 משום מיגו חדא דלטו מי לא עבד
 רב כהנא סוכה אלא בשבת ועוד
 דלשלישית דאורייתא לא מהני
 מיגו כדפי' לעיל:

לבראי א"א עבדי. פי' צקונטרס
 דופן אמנעי זה לא נעשה
 לך וקשה דמתניתין שמעינן ליה
 דכשר דקתני וכן חזר המוקפת
 לאכסדרה דאם אין מן הכותל לסיכוך
 ד' אמות כשרה אע"ג דמחילות בית
 לאו לבראי עבדי כדאמרין לעיל
 (דף י"א). ונראה דלקניס היוצאים
 לאחורי סוכה קאי ואית ספרים דגרסי
 בהדיא מהו דתימא הני קניס לגוואי
 עבדי לבראי לא עבדי ק"ד לפוסלה
 לפי שאינה עשויה ללל קמ"ל דכשרה:
א"א יהא אלא אור. ופשיטא דכשר
 דאפילו האויר החמור ממנו
 אינו נפסל בשיעור זה אמר ליה רבי
 אבא להכי אהני נידון כסוכה
 דאשמעינן לומר שישינס תחמו דאילו
 אויר פחות משלשה מטערף להשלים
 שיעור הסוכה אבל אין ישינס תחמו
 כ' פירש צקונטרס וקשיא אחאי נקט
 ר' אושעיא סוכה קטנה הא בסוכה
 גדולה נמי איצטריך לאשמעינן
 דישניס תחמו ודוחק הוא לומר דנקט
 סוכה קטנה משום דאשמעינן זה
 תרמי דמטערף וישניס תחמו ועוד
 קשה דכל מקום שצנין אויר פחות
 משלשה כסתום על ידי לצוד ולא דמי
 לסכך פסול פחות מג' דאין שייך
 לעשותו כסתום צנכך כשר מאחר
 דיש בו סכך פסול ועוד מי יוכל להזהר
 בסוכה מלאה נקבים שאין ללמה
 מרובה מחמתה אלא משהו שלא ישן
 כנגד הנקבים ° ונראה כספרים דגרסי'
 התם אויר מטערף וישניס תחמו וזה
 מטערף ואין ישניס תחמו לומר הא
 דאפשיטא דכשר אפילו אויר החמור
 ממנו אינו נפסל כשיעור זה אדרבה
 סכך פסול חמור ממנו דאין ישניס
 תחמו והוה אמנינא מטעם זה דאין
 מטערף כדמתמה צמר הכי מי איכא
 מידי ומיהו קשיא מסיככה צשפודין
 דמשכירין שיש ריח צנייהן כמותן
 ואי אפשר שלא (י) (יתן) כנגד השפודין
 לך לריך ופרש שיש הכשר סוכה
 בלא האויר ובלא הפסול ישניס תחמו
 בין צוה בין צוה ולחי נקט סוכה
 קטנה וצירושלמי דזכרות פרק שלשה
 שאכלו משמע לאויר מטערף ואין
 ישניס תחמו כפירוש הקונטרס וז"ל
 און קיימין צסוכה וילפינן מטיט
 הנרוק דתינינן תמן הרחיק הסיכוך מן
 הדפנות ג' טפחים פסולה פחות מכאן
 טיט

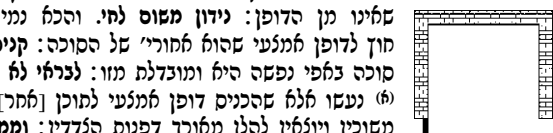
סוכה
אכסדרה

פצימין תנא ° בפסל היוצא מן הסוכה נידון
 כסוכה מאי פסל היוצא מן הסוכה אמר עולא
 קנים היוצאים לאחורי סוכה והא בעינן שלש
 דפנות בראיבא והא בעינן הכשר סוכה
 בראיבא אי הכי מאי למימרא מהו דתימא
 הואיל ולגוואי עבדי ולבראי לא עבדי אימא
 לא קמ"ל רבה ורב יוסף אמרי תרווייהו הכא
 יבקנים היוצאים לפנים מן הסוכה ומשכא
 ואולא חדא דופן בהדייהו מהו דתימא הא
 לית בה הכשר סוכה קמ"ל רבה בר בר הנה
 אמר רבי יוחנן לא נצרכה אלא לסוכה
 שרובה צלתה מרובה מחמתה ומעושה
 חמתה מרובה מצלתה מהו דתימא תפסל
 בהך פורתא קא משמע לן ומאי יוצא יוצא
 מהכשר סוכה רבי אושעיא אמר לא נצרכה
 אלא לסכך פסול פחות משלשה בסוכה
 קמנה ומאי יוצא יוצא מתורת סוכה מתקוף
 לה רב הושעיא לא יהא אלא אויר ואויר
 פחות משלשה טפחים בסוכה קמנה מי
 פסיל אמר ליה רבי אבא זה מצטרף וישנים
 תחתיו וזה מצטרף ואין ישנים תחתיו ומי
 איכא מידי דאצטרופי מצטרף והוא עצמו
 אינו כשר אמר רבי יצחק בן אלישב אין
 מיט

כשרה מהו לישן תחמו המיצ ר' יצחק בן אלישב הרי טיט הנרוק שמשלים
 צמקוה ואין מעצילין בו אף הכא משלים בסוכה ואין ישניס תחמו:
 טיט

שאינו מן הדופן: **נידון משום לחי**. והכא נמי נידון משום דופן: **והיינו פלימה**. זהו פליס שלה: **לאחורי סוכה**.
 חוץ לדופן אמנעי שהוא אחורי' של הסוכה: **קניס**. מן הסכך: **והא צנינן הכשר סוכה**. שהיא שצעה טפחים דעל כרתך
 סוכה באפי נפשה היא ומודלת מו: **לבראי לא עבדי**. דופן אמנעי זה לא לך נעשה וגם צנזדדין תחלתן לשם סוכה
 (א) נעשו אלא שהניס דופן אמנעי דיייה צנך: **לפניס מן הפסוקה**. ללד דופן רביעי הפתוח
 משוכין יוצאין להלן מאורך דפנות הצדדין: **וממשאל ואולא חד דופן**. מדופני הצדדין בהדייהו: **מהו דתימא**. כיון דלא
 ממשך דופן שני בהדה מוכח מילתא דבאפיה נפשה היא והא לית בה צצעה טפחים צככר סוכה: **קמ"ל**. דמן סוכה הוא והוה כשמים כהלכתן
 ושלשית אפילו טפח דלא ממשכא עד הרביעיית וכשרה: ה"ג לא נצרכה אלא לסוכה שרובה ללמה **מרובה מחמתה ומיעושה חמתה מרובה**
מללטה: ה"ג מהו דסימא סיפסל בהך פורתא: **יולא מהכשר**. שאינו מסוכך כהלכות סוכה: **מסורס סוכה**. שאפילו מין כשר אינו:
לא יהא אלא אויר. ופשיטא דכשר דאפילו אויר החמור ממנו אינו פוסל בשיעור זה: **אמר ליה רבי אבא**. להכי אהני נידון
 כסוכה דאשמעינן תנא לומר שישינס תחמו דאילו אויר פחות משלשה מטערף להשלים שיעור הסוכה אבל אין ישניס תחמו:
 טיט

מן הפתח ששורה וכלה עוצי הלחי עם אורך הדופן צצפניס ונראה
 שאו סוף הדופן שאינו בולט כלום לתוך חלל הפתח אבל בולט
 הוא ללד רשות הרצים כנגדו או מן הזד וניכר לעומדים מבחוץ

ממשך דופן שני בהדה מוכח מילתא דבאפיה נפשה היא והא לית בה צצעה טפחים צככר סוכה: **קמ"ל**. דמן סוכה הוא והוה כשמים כהלכתן
 ושלשית אפילו טפח דלא ממשכא עד הרביעיית וכשרה: ה"ג לא נצרכה אלא לסוכה שרובה ללמה **מרובה מחמתה ומיעושה חמתה מרובה**
מללטה: ה"ג מהו דסימא סיפסל בהך פורתא: **יולא מהכשר**. שאינו מסוכך כהלכות סוכה: **מסורס סוכה**. שאפילו מין כשר אינו:
לא יהא אלא אויר. ופשיטא דכשר דאפילו אויר החמור ממנו אינו פוסל בשיעור זה: **אמר ליה רבי אבא**. להכי אהני נידון
 כסוכה דאשמעינן תנא לומר שישינס תחמו דאילו אויר פחות משלשה מטערף להשלים שיעור הסוכה אבל אין ישניס תחמו:
 טיט

עין משפט
נר מצוה

קיה א מיי' פ"ז מהל'
 שבת הלכה ככ סמג
 עשין א טושי"ע א"ח סי'
 שגב עקיף י':
 קי"ב ב ג מיי' פ"ד
 מהלכות סוכה הל'
 ג סמג עשין מג טושי"ע
 א"ח סי' תרל"א עקיף י':

מוסף רש"י

וכן חצר המוקפת
 אכסדרה. כל חצר
 שבהש"ס לפני הבתים
 והבתיים פמוחין לו,
 חצר זו מוקפת בתים
 ממוכה ופמוחין לה
 סביב מג' רוחותיה ולפי
 הבתים עשו אכסדרות
 סביב לשלשה רוחותיה
 והאכסדרה פמוכה היא
 ואין לה דופן לל חצר
 ויש עליה תקרה וזה
 סיכך על גבה כל אוירה
 של כל חצר שבאמצע
 היקף אכסדרות ואין דופן
 לטובה זו אלא מחיצת
 הבתים המפסיקות בין
 בתים לאכסדרה ומלאכת
 תקרת האכסדרה מוקפת
 סביב בין סכך לדפנות,
 אם יש צניח האכסדרה
 ד' אמות פסולה. חמות
 מוצרע אמות שבה,
 דאמרין דופן עקומה.
 דומא לברי קלושטרא'
 גלגון אשכנז של אחי
 אומות, הם הגלחים שיש
 לה אויר שיש בה עשבים
 היקף אכסדרה סיכך לו
 (ועיל י"א). נראה מבחוץ
 ושהו מבפנים.
 שמשך
 כל הלחי לתוך וחזרו
 המנוי נכנס צניחי סומל
 אלא דומה ממוסף על
 אורך הסומל אבל ממוחן
 ניכר שאינו מכוהל המנוי
 שהי משך להלכה ממוחן
 הסומל (עירובין טו). פסל
 היוצא מן הסוכה. אם
 יש הכשר סוכה צמד
 ועוד יש בסוכה משם
 והלכה פסל. היינו סכך
 העשוי דפנות גורן וקב.
 שהיו דפני לעשות, ויאל
 ממשכר סוכה שאין לו
 הכשר דפנות (עירובין טו).

רבינו הגנאל

וקיימא לן כלישנא קמא
 דרבא וכן הלכה. תנא פסל
 היוצא מן הסוכה נידון
 כסוכה. ואוקימנא קניס
 היוצא מן הסוכה לאחורי
 הסוכה, ויש בהן ז' טפחים
 שיעור סוכה קטנה. מהו
 דתימא הני דפנות הואיל
 ולגואי עבדין לבראי לא
 עבדין פסולה, קמ"ל כיון
 לדישם צל בעלמא עבדין
 כשרה. רבה ורב יוסף
 אמרי בקנים היוצאים לפני
 הסוכה, ומשכה ואולה
 דופן אחת בהדייהו, מהו
 דתימא הואיל ושלמה להו
 סוכה אפלאג דרופן, האי
 סוכה אחרית היא, קמ"ל.
 דברי ר' יוחנן פשוטין
 הן. ר' אושעיא אמר לא
 נצרכא אלא לסכך פסול
 פחות מג' בסוכה, בסוכה
 קטנה עסקין, ואמאי פסל
 יוצא קרי ליה, מפני שהיא
 מהכשר סוכה. ומותבין
 עליה לא יהא אלא אויר,
 דלא אשכחן בפוסלי סוכה
 פחות מימנו, וכי אויר
 פחות מג' טפחים פוסל
 בסוכה קטנה. ודחי רבא
 אויר פחות מג' מצטרף
 וישנן תחתי, ודיקמא לן
 שבת ששהו ד' טפחים כשרה
 ובלבד שלא ישן תחתי. ויש שמחליף ומפרש. ומתמה ומי איכא מידי דמצטרף להכשיר והוא עצמו פסול.

(א) נראה דל"ל נידון כלחיים והיינו דאמרין לבוד ק"ו זית וכו'.

